

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți. Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Mocsanyi.

Sub acest titlu, „Egyetértés” de Sâmbătă aduce următorul articol:

Nu de mult la Arad Stefan Tisza și Vasile Mangra ciocnind paharul de pace, constatără, că față de estinderea rassei germane și slave se întâlnesc interesele poporului maghiar și român, ba încă hotărât sunt avisele unul la altul. Vorbele schimbate la masa albă s'au continuat apoi în câțva și mai serios, astfel că soții lui Mangra de fapt au pornit acțiune, ca Românii să abandoneze pasivitatea, să se avente în luptele vieții constituționale maghiare, în cadrele așezămintelor constituției să caute remediu gravaminelor lor, se afle împlinirea intereselor lor. Fôia soților lui Mangra „Tribuna poporului” ce apare în Arad, a dezvoltat o viață agitație în direcția acesta, care așa se pare, nici n'a rămas fără efect. Dovadă, că Alexandru Mocsanyi, șeful Românilor moderați, a aflat de lipsă a pași publice, și printr'un articol de țiar a protesta contra abandonării pasivității.

„Să fim în curat cu aceea, că noi puterii de stat nu-i putem opune nici o rezistență activă, din contră nici puterea de stat nu pôte se frângă rezistența noastră pasivă, dacă suntem bărbați.

„Puterea de stat pôte împedeca libera mișcare a partidului național român, dar nu există putere pământescă, care ar fi în stare să distrugă organismul partidului nostru fără de noi.

„Parola luptei noastre are să fie: restitutie în integrum”.

Așa glăsuște un român moderat, care de altcum e nobil maghiar și care dacă și-ar esamina chemice sângele, abia ar afla proveniență română în el. Strămoșul său, care înainte cu 200 și jumătate de ani a venit în Ungaria, a fost de origine macedonenă. În scurt timp ajungând familia la înflorire a ajuns în poziție de a se încuscri cu familii domnești maghiare. Că totuși a știut că e român și s'a mărturisit de atare, singurul titlu la acesta e religiunea gr. or. Istoria familiei Mocsanyi deci încă ilustrează trist acea politică bisericăscă sinucigașă, care nunumai a

permis confesiunilor organizarea după rase, ci încă a promovat-o.

Așa stăm ați față cu faptul, că Alecsandru Mocsanyi e român intransigent, care nu se împacă cu unitatea statului maghiar și cu caracterul maghiar al acestuia.

Iși exprimă nu destul de clar pretensiunea: in integrum restitutio. Ôre ce înțelege subasta? Împărțirea federalistică a statului maghiar după teritorii, așa cum a probat-o în parte guvernul Bach? Voește să restituie Banatul timișan, să desfacă Ardealul, provincia română, subordonându-o monarhiei austriace în raport cordinat cu provincia maghiară?

Constituția dela Kremsier sau proclamația fantastică de pe Câmpul libertății dela Blaj, i mișună în cap?

Rămâne deci neclar ce e acel pozitiv, după care năsuește, dar e evident negativul. Nu-i trebuie statul maghiar, față de care nu cunoște altă datorință, decât rezistența. Dacă ar avea putere de a rezista în mod activ, ar alege acest mod de luptă, dar deôrece puterea în privința acesta i-e neîndestulitoare, rămâne pe lângă rezistența pasivă, în fața căreia armele statului sunt neputincioșe. Unde vrea să ajungă pe calea asta, evident nu o spune, dôră însuși nu știe. Dar cu una e dumerit. Trebuie împedecată consolidarea statului și dacă direct nu poți pune cuțitul în grumații acestui stat, cel puțin trebuie vexat cu reuma nepipăibilă, nesecabilă și pitulată a pasivității române. Iată poziția conducătorului Românilor moderați, 30 de ani după aducerea legii naționalităților.

Ore pôte suferi un stat, ca în cercul propriilor sei cetățeni să se propage astfel de concepte și tendențe, ce atacă însuși principiul său de viață? În Prusia ce iute ar găta cu domnul Mocsanyi, și desigur atari apariții deșteptă și în noi puternică îndoială, ôre se ne mai încredem în acea echitate liberală, al cărei suflet a străbătut legea de naționalități din 1868. Fără îndoială, au manipulat rău cu această lege; guvernele noastre, preste tot desvôjate dela observarea legilor, sau au pactat cu naționalitățile, sau — silindu-se să acapareze puțină gloriă de colóre națională — le au întăritat.

A mai venit pe lângă acesta umilirea continuă față cu Viena, prin care speranțele

și aspirațiile deșteptate în naționalități din Viena în 1848 și înainte de aceea, peste tot nici ați nu s'au părut fără prospecte. Astfel am ajuns acolo, că în vreme-ce în 1867 Vincențiu Babeș și Andreiu Mocsanyi încă au știut și au voit să reprezente în parlamentul maghiar, în cadrele partidelor maghiare, și interesele speciale ale națiunii române, Alexandru Mocsanyi pe față enunță incompatibilitatea intereselor neamului românesc cu așezămintele statului maghiar.

Tristă, dar instructivă apariție. Și n'am fi drepti, dacă am căuta cauza unei atari desvôltări a referințelor numai în greșelile guvernelor în decursul celor 30 de ani. Causa acesteia e chiar legea naționalităților, care nu mai corêspunde împregiurărilor schimbate. Adevărul autor al acestei legi, baronul Iosif Eötvös a mânecat din premisa, că puterea statului maghiar și constituția liberală democratică vor esercia o astfel de atracție asupra naționalităților, că ele fără nici o silă, de bunăvôe se vor contopi în corpul politic al națiunii maghiare.

Dar această presupunere nu s'a împlinit. Puterea de atracție a statului maghiar dela 1867 n'a devenit mai mare; în jurul nostru s'au înființat de atunci nouă state, cari asupra naționalităților noastre eserciază o atracție naturală. Acel simț de rasă, care atunci numai în Viena sperând sprigin, aspira cel mult la autonomie provincială, astăzi graviteză spre București și Belgrad, ca spre centrul aspirațiunilor naționale și de stat. Atunci idea națională avea numai tendențe federalistice, astăzi, deși se feresc să o spună hotărît, iredentiste.

Acăsta se pôte ceti și din declarația lui Alexandru Mocsanyi, când proclamă incompatibilitatea nêmului românesc și a statului maghiar. Și acăsta ne atrage atenția la necesitatea revisuirii legii naționalităților din 1868. În urmă tot trebuie să ne îngrijim de mijloce cu cari să contrabalansăm puterea atractivă a formațiilor de state dela Dunărea-de-jos.

Vrei pace? Pune mâna pe armă! Împăratul Germaniei, cu ocazia manevrelor primind la 14 Sept. în Stuttgart mai multe deputațiuni, a făcut multe enunțaiuni interesante în răspunsurile ce a dat

conducătorilor deputațiunilor. Dar fôrte caracteristică pentru acest timp al „congresului de pace” și al „conferențelor de desarmare”, e răspunsul ce împăratul l'a dat la alocuția primarului din Karlsruhe.

Răspunzând la alocuțiunea primarului, împăratul a exprimat satisfacțiunea sa pentru ținuta trupelor cari contribuiesc, ăice el, la menținerea păcii.

Apoi a sfîrșit astfel:

„Multe veacuri se vor scurge încă până ce ideea păcii universale să se realizeze pe deplin! În așteptarea acestui eveniment, principii mei și armatele ce comandă, sunt protecțiunea cea mai sigură a păcii pentru imperiul german!”

O reflexiune.

Primum reflexiunea de mai jos făcută la un pasagiu din primul nostru publicat în Nr. 93. O publicăm întocmai, spre a se cunoște și vederile celor interesați în cauza salarisării funcționarilor de bancă. Din contră ne premitem, că nici noi nu desconsiderăm importanța activității funcționarilor de bancă, din contră scim aprecia responsabilitatea împreună cu oficiul lor; dar apoi care oficiu este fără responsabilitate? Nici unul. Am ăis și susținem și acum, că „în conformitate cu etatea și cu studiile pregătitoare sunt bine salarisați”... Cei mai mulți au o pregătire de 4 gimnasiale și 3 cursuri comerciale. Atâta au și învățatorii nostri, și ei trebuie să se mulțumescă în totă viața cu salariu fundamental de 300 fl. Greutatea muncii lor e recunoscută de totă lumea. „*Quem dii odere paedagogum fecere*”.

Iar aceia, cari au un salariu egal cu oficialii de bancă, 800—1000 fl., cum sunt d. e. profesorii seminariali, au maturitatea, facultatea teologică și cursuri universitare de 4 ani, etc.! Unde este deci proporția? Cu tôte aceste noi nu ăicem să se facă reduceri, decât am vrut să constatăm că — făcând comparație asupra mai multor carieri, aflăm disproporția indicată.

FOIȚA

Georgiu Dima.

(1881—1899)

Vorbim despre o activitate de 18 ani, dezvoltată aici în Sibiu în seminarul archidieceșan pedagogic-teologic și în reuniunea română de muzică din Sibiu.

Terenul muzicei la noi Românii era puțin dezvoltat, abia eram la unele începuturi, cari promiteau mult, și promiteau mult, căci în fruntea tinerei reuniuni române de cântări sta un bărbat cu frumoșe cunoștințe musicale, și cu zel pentru scopurile reuniunei.

Erau pătrunși de necesitatea de a ne cultiva și pe terenul musical membrii reuniunei.

În sinul familiilor române din Sibiu se cultiva o muzică bună și acăsta sub înrîurința mediului social de aici.

În contact ăilnic cu cercurile germane de aici, cari de mult cultivă pe o scară întinsă muzica clasică, familiile române din Sibiu și-au deschis inima și pentru muzica clasică, care devine necesitate indispensabilă pentru fiecare om cult.

Se ajutau familiile române în direcțiunea acăsta cu muzici germani, cari erau aici cu prisosință, și erau buni, se ajutau cu muzici germani în lipsa de români cualificați în muzică.

Reuniunea română de muzică din Sibiu se afla în anul al patrulea al existenței sale și era tocmai în ajunul unui concert al seu, în care se da un op cu o parte de solo, ce reclama un bun cântăreț.

Tocmai atunci venise dela conservatorul din Lipsa domnul Georgiu Dima, care făcuse prin România un turneu artistic, și era vestit ca bun cântăreț.

La învătarea ce i-se face din partea reuniunei române de cântări din Sibiu, de a lua parte activă în concertul ei, domnul Dima vine la Sibiu, prin modul artistic de a cânta cuceresce inimile Sibiienilor, prin cunoștințele sale profunde musicale, prin prezentarea sa simpatică, câștigă inimile familiilor române din Sibiu.

Era omul dorit de mult în Sibiu, care se mulțămescă necesitățile musicale ale românilor din Sibiu, care se ia în mâna sa sôrtea reuniunei române de muzică din Sibiu, instrucțiunea în muzică în familiile din Sibiu, muzica vocală și instrumentală în seminarul archieșan pedagogico-teologic din Sibiu

și acestora să le dea direcțiunea națională reclamată de aspirațiunile noastre culturale.

Bunul Dumneșeu a inspirat pe bătrânii, a inspirat pe tinerii nostri de acum 18 ani, și Georgiu Dima a rămas în Sibiu.

I-s'a încredințat conducerea musicală a reuniunei române de muzică din Sibiu, și spre a i-se asigura o existență onorabilă, s'a creat un cor lângă biserica parochială din Sibiu-Cetate, și formarea și conducerea acelui cor s'a încredințat d-lui Georgiu Dima.

Dintre bătrânii, cari acum sunt 18 ani au avut inspirațiunea de a acuirea pentru Sibiu pe domnul Georgiu Dima, ați mai este în viață numai directorul Albinei domnul Parteniu Cosma.

La depărtarea domnului Georgiu Dima din cereul activității sale de 18 ani mulți vor simți durere adevărată și sinceră, și între acestia de bună sêmă vor fi și aceia, care au contribuit mult în 1881 ca domnul Georgiu Dima să rămână aici în Sibiu.

Cu mândrie privim toți la activitatea domnului Dima pe terenul muzicei aici în Sibiu; și mai ales după ce în 1883 sinodul archidieceșan a creat catedră pentru muzica vocală și instrumentală la seminarul archidieceșan, și catedra aceea s'a încredințat domnului Georgiu Dima cu mândrie privim la

ródele binecuvântate ale activității lui în seminarul nostru archidieceșan.

Ca apostoli au părăsit elevii seminariali institutul pedagogic-teologic, în comunele noastre în calitate de parochi, în calitate de învățatori au înființat coruri, după modelul dascălului lor Dima, și astăzi în bisericile noastre armonios rêsună glasurile tineretului esecutând liturgia compusă de Dima, astăzi în convenirile noastre sociale, în producțiunile noastre elevii domnului Dima cu pricepere și entusiasm reproduc compozițiunile românesci ale acestui talentat compozitor românesc.

Reuniunea română de muzică din Sibiu a înaintat cu pași repeși sub conscia și conscientioșă lui conducere, între reuniunile de muzică din Sibiu și-a asigurat loc de onóre, și ea ați a devenit factor cultural în viața noastră națională din Sibiu, și când voim să prestăm un lucru mare, un lucru impunător, fără sucursul reuniunii române de muzică din Sibiu acăsta nu o putem face.

În anul 1886 reuniunea română de cântări din Sibiu se presintă cu opera „Ó n ó p t e în Granada” și pune în uimire pe toți căți știu cu câte greutate a avut să se lupte reuniunea, mai mult înse a impus modul cum s'a esecutat acea operă.

Și această părere am avut ocaziune a o auzi și din gura unui specialist în afaceri de bancă.

Cât privește greutatea lucrului, acesta stă față de unii, nu față de toți, și față de cei mai mulți.

În chestia mărimii salariilor, noi nu ne putem lua după popore cu instituții seculare, căci la alții un preposat capitular are deci de mii, pe când la noi un post egal abia e împreunat cu un beneficiu de 2400 fl.

Dar iată reflexiunea:

Sibiu, Sept. 1899.

Onorată Redacțiune!

În prim-articolul „Ingrijorarea părinților”, publicat în Nr. 93 din 31 August (12 Sept) a. c. al prețutului diar ce-l redactați, între altele se face amintire și de absolenții școlilor comerciale și în legătură și de funcționarii băncilor române. De ore-ce aserțiunile cuprinse în această parte a articolului, sunt de natură a propaga în publicul neorientat idei greșite asupra situației funcționarilor de bancă și a rolului ce-l au acestia în dezvoltarea institutelor noastre de bani, căteva reflexiuni se impun în mod imperativ.

Constatăm dintru început, că în ce privește apretierea muncii funcționarilor de bancă, autorul tradă o absolută incompetență, când afirmă, că: „funcționarii de bancă, într'un număr restrâns de ore îndeplinesc o muncă ușoară și după șablon.”

Dor este cunoscut, că una dintre cele mai enervante, mai consumătoare și mai ruinătoare ocupațiuni, este aceea a funcționarilor de bancă, cari țin la a face, cel puțin 6 ore, cu cifrele! Și de câte-ori nu trebuie lucrat opt și chiar mai multe ore pe zi pentru rezolvirea afacerilor de bancă, cari nu suferă amânare. Ce se dicem despre multele sărbători, ferii de peste vară, în care numai singur funcționarii de bancă trebuie să țină oficiu?

Dacă munca funcționarilor de bancă este atât de ușoară, cum și-o închipuiesc scriitorul articolului, de ce în lumea întrăgă maximalul anilor de serviciu recerți pentru obținerea pensiunii complete este 30, pe când la alte multe ocupațiuni se recer 40 de ani?

Mortalitatea cea mare, ce o arată statistica la funcționarii de bancă, de sigur nu este a se atribui muncii ușoare, ce acestia au a presta.

Că sunt la bănci, întocmai ca și în alte oficii — și lucruri de șablon, admitem, dar cele mai multe lucruri pretind dela funcționarii de bancă o judecată serioasă, precauțiune și pricepere pentru promovarea cu succes a intereselor institutului, în al cărui serviciu stau!

Deasemenea este lipsită de ori-ce basă aserțiunea, că urmând exemplul institutelor străine mai vechi, unele institute de bani române au introdus salarii mult prea mari. Nu vechimea și mersul afacerilor trebuie să fie hotărâtoare pentru fixarea salariilor; și prin-

ciul acesta, cred că a fost urmat și de bărbaii conducători ai institutelor noastre, la sistemizarea salariilor, recunoscând îndreptățirea funcționarilor de a beneficia în primul rând de rdoele muncii lor. Dacă autorul și-ar fi luat osteneala a se informa despre starea faptică a lucrului, comparând d. ex. salariile dela primul nostru institut de bani cu cele dela „Hermannstadter Allgemeine Sparcassa” din loc, ar fi aflat, că pe când la cel dintău primul salariu ce-l primește practicantii este fl. 25 — 35 — (atâta capăta și un jurist absolut, adeseori Dr. în drepturi. Nota Red.) lunar și salariul fundamental, după-ajung funcționarii definitiv, este fl. 600 și fl. 150 bani de cuartir, — pe atunci la acesta din urmă practicantul primește îndată ce intră în serviciu fl. 500 anual și la 1/2 an ori un an după denumire definitivă fl. 700 salariu fundamental și fl. 100 bani de cuartir.

Mai evidentă este diferența între salariile plătite de băncile române și între cele dela institutele streine, dacă vom spune, că Banca austro-ungară dotează pe funcționarii definitiv cu minimum fl. 900 salariu fundamental, 300 bani de cuartir, acesta deja după un an de probă, în care tinerii încă primește fl. 720.

De notat este că tinerii funcționarii români întru nimic nu sunt inferiori celor străini.

Dar cugetând serios asupra tuturor împrejurărilor, între cari trăiesc funcționarii de bancă, ore prea mare să fie un salariu de fl. 800 sau chiar și fl. 1000 — ținând cont și de aceea, că cu timpul tinerii funcționarii pde doresce a se căsători? De sigur că nu!

Am ținut a face aceste câteva reflexiuni, ca să se vadă, că salariile funcționarilor dela băncile române nu sunt nici „prea mari”, nici prea ușor câștigate.

Multe am mai avea de dis, dar de ocamdată ne mulțumim cu atâta.

Mai mulți funcționarii de bancă.

Porțile de fer.

„Neue Freie Presse” scrie mai nou:

„Cu tôte că tariful de taxe ungar pentru trecerea canalului de la Porțile de fer e în vîgore deja de la 1 Septemvre — chestiunea aplicării acestor taxe nu pare a fi rezolvată definitiv.

Din partea României s'a făcut o propunere ca fêrile riverane să plătescă Ungariei cheltuielile făcute cu regularizarea canalului — cheltuieli ce se ureă la 45 de milioane de fiorini — și apoi să fie liberă trecerea vaselor prin Porțile de fier.

În privința acesta, continuă „Neue Freie Presse”, din București ni se scriu următoarele:

În cercurile conducătoare de aici se recunoste în adevăr că congresul din Berlin a însărcinat pe Austro-Ungaria cu regularizarea Porților-de-fer și cu aplicarea taxelor; ele sunt însă term de părerea că ar fi trebuit

negreșit o înțelegere a Puterilor în privința mărimii acestor taxe.

De ore ce din punctul acesta de vedere, tratatul da la Berlin nu cuprinde clause speciale și precise, o înțelegere ar putea fi stabilită.

Infînțarea unei taxe, în sine, nu pde fi considerată ca neîndreptățită; totuși, tre bue să se recunoscă că această taxă ar aduce rari greutăți circulației vaselor și comerțului.

Se crede că prin propunerea făcută se va rezolva chestia, plătindu-se Ungariei cheltuiala de 45 de milioane pentru regularizarea canalului de la Porțile-de-fer; în chipul acesta se va da libertate circulației vaselor și astfel se va corespunde hotărîrilor tratatului de la Paris asupra liberei navigațiuni pe Dunăre.

Propunerea, înainte de a lua o formă concretă, va fi obiectul „unor deliberări”.

Iar „Jurnalul des Débats” scrie:

„Ni se scrie din Petersburg că în chestiunea taxelor dela Porțile-de-fer, despre cari am întreținut deja pe cititorii noștri, guvernul rusesc a adoptat același punct de vedere ca și guvernul român. Teza guvernului din Petersburg este că Austro-Ungaria nefind decât mandatară Puterilor semnatare ale tratatului din Berlin în ceea-ce privește regularizarea acestei părți a cursului Dunărei, imperiul dualist nu este în drept să fixeze taxele de peaj și să reguleze navigația fluviului la Porțile-de-fer, decât în înțelegere atât cu marile Puteri europene, cât și cu statele riverane, ale căror mandatară au fost aceste Puteri în anul 1878.

Acastă interpretare a guvernului din Petersburg a fost deja notificată guvernului austro-ungar.

Se pare că Germania n'a luat încă o atitudine hotărâtă în privința acestei chestii de principiu. De asemenea, Franța și Italia au păstrat până acum aceeași atitudine expectantă. Dar cei inițiați cred aști că „Foreign office” din Londra ar înclina spre interpretarea rusescă a tratatului din Berlin.

Din România

(De lucru sătenilor) Guvernul român se folosește de tôte chipurile posibile, pentru a veni într'ajutor sătenilor atinși prin rdoă slabă a anului acestuia. Caută să le facă bine, deschidându-le isvore de venit, dar în același timp se facă bine și țerii însași, după lucrările ce le arangeză pentru săteni și prin ei.

O atare lucrare e și sēcarea bălților, lucrarea de stîrpire a locurilor mlăștinoase întinse din țară, spre a le face fructifere.

Inginerul șef al județului Covurlui, a fost acum invitat de ministerul lucrărilor

publice, să arate bălțile din județ care vor fi secate de cătră săteni.

Acastă lucrare se face din fondul de 1.300.000 de lei destinat pentru ajutorarea sătenilor, dându-li-se de lucru.

Și sătenii vor avea de lucru și țara va avea folos.

Revistă Externă

Necazuri în Spania

Impotrivirea mereu crescendă a contribuabililor din Catalonia și Aragon de a plăti impozitele, preocupă guvernul din Madrid mai mult de cât uneltirile carliste din câte-va provincii din centru și din Vest și căroră autoritățile civile le dau mai puțină importanță de cât cele militare. Directorul vămilor din Barcelona a agravat conflictul, pretindend că numai mărfurile acelor contribuabili, cari probază că au plătit impozitele trimestriale, pot să fie admise la export sau import.

Chestiunea acum este de a se ști dacă Catalanii și Aragonesi, în general foarte susceptibili, vor urma să nu plătescă taxa impozitelor.

Nunțul apostolic și Primatul au dat să înțelgă că Vaticanul va interveni pe lângă clerul spaniol pentru a se pune capet agitațiunii din aceste provincii. În schimb, guvernul va continua să ignoreze atitudinea prelaților din congresul de la Burgos și se va sili ca să dea satisfacțiune catolicilor în interes de instrucțiune publică.

Intervenire în procesul sêrbesc.

„Le Temps” primește de la corespondentul său din Viena o telegramă, după care Rusia și Austro-Ungaria, lucrând în virtutea înțelegerii austro-ruse din Aprilie 1897, au dat să înțelgă regelui Alexandru și guvernului său, că ar fi de dorit, din punctul de vedere al păcii în Balcani, de a nu provoca o insurecțiune în Serbia, prin condamnarea la môrte a șefilor partidului radical național.

Serviciu religios în Alsacia

În toți anii, ziua de 7 Septembre st. n. e celebrată în catedrala din Metz printr'un serviciu solemn în onôrea soldaților francezi morți la Metz în 1870.

Și anul acesta a avut loc ceremonia funebra. În mijlocul catedralei îmbrăcată în negru, se ridica un maret catafalce înconjurat cu trandafiri și corone. După serviciul religios, d-na Charpentier a făcut o chetă al cărei produs e consacrat întreținerii monumentului ridicat la cimitirul Chambiere.

Politia germană n'a apărut de loc anul acesta la catedrală în timpul slujbei religioase. Faptul acesta se produce pentru prima ôră.

La amiață s'a format un cortegiu care a mers până la cimitir, unde au fost depuse coronele de pe catafalce.

Directorul actual al gimnasiului nostru din Brașov domnul Virgil Oniț, atunci colaborator la diarul nostru „Telegraful Roman” în recensiunea despre executarea acelei opere, în focul juneței sale esclamă:

„Cu inima liniștită, și fără bănuială de laudă de sine, resumând, putem dice, că succesul, pe care l'a raportat reuniunea noastră cu reprezentațiunea opere: „O nôte în Granada” a fost splendid. Și aici vin a se aprecia ostenelele cele fără de margine, zelul fără de păreche, spiritul de întreprindere vitejesc și măestria de a putea pune la cale un lucru atât de grandios, — pe cari le-a dovedit totdeuna stimatul și cunoscutul nostru dirigent Dl George Dima.

Nu cu vorbe gôle, nu cu frase resunătoare vom face noi românii isprăvuri în lume ci cu fapte vii, numai cu fapte vii. Dl G. Dima este omul faptelor, care are o voință de fier și astădată ca-n nenumărate rânduri a dovedit-o, că românul dacă voescă pde.

Sunt cu mult prea sêrac în cuvinte ca să pot esprima aci întreg succesul și însemnătatea întreprinderii, pe care a pus-o domnul Dima la cale, dar-l pot asigura, că în inimile fecărui român, care-l cunosc, Dlui și-a ridicat un monument neperitor de iubire și stimă.”

La anul 1895, reuniunea română de muzică din Sibiu face excursiune la București și arangiează 2 concerte în sala de la Ateneu.

La concertul al doilea era de față și Maiestatea Sa regina Elisabeta.

Entusiasmul era mare, după fiecare piesă cântată la un semn dat de Regina României publicul aplauda cu nespusă însuflețire și manifestațiunea se ridică la gradul unei apotheose naționale, când la finea concertului regina poetă chiamă în logia regală pe artistul Georgiu Dima, și-i exprimă recunoscința sa.

Freneticile aplause ale publicului Bucureștean au respălit reginei acest semn de distincțiune maiestatică, și ele s'au ridicat la nivoul unei apotheose naționale.

Sub direcțiunea domnului Dima reuniunea română de muzică din Sibiu a progresat, în continuu a progresat, și concertul festiv dat la 12 Martiu a. c. în sala cea mare de la Gesellschafthaus din incidentul instalării festive a actualului metropolit al nostru Ioan Metianu, au pus corôna acelor festivități.

Mai ales în anul 1898 a eșit la ivelă înportanța culturală a reuniunii române de muzică din Sibiu la părăstasul pentru fericitul Șaguna din incidentul aniversării-a 25 dela môrtea lui. La părăstasul din Reșinariu reuniunea română de muzică din Sibiu sub conducerea domnului Dima a executat admirabilele compozițiuni funebrele ale măestrului Dima, și par-că spiritul iubitoriu de artă

al Marelui Șaguna plutea asupra festivităților a căror splendore o a ridicat reuniunea română de muzică.

În Septembrie 1898, biserica din Sibiu-Cetate e plină de honorațorii civili și militari din Sibiu, asistând cu pietate la părăstasul arangeat de consistorul archidiececan pentru sufletul răposatei împăratese-regine Elisabeta.

Invitată și acuma ca și la părăstasul din Reșinariu, reuniunea română de muzică din Sibiu, execută în biserică admirabilele compozițiuni ale Domnului Dima și admirabila cântare: „Ce e viața noastră”, ne transpune în sfere mai înalte.

La câte-va zile numai, ne aflăm toți din nou întruniți în biserica din Sibiu-Cetate.

În mijlocul bisericeii zăceau rămășițele pământesci ale blândului Metropolit Miron.

Reuniunea română de muzică din Sibiu la invitarea consistorului archidiececan repetază cântările, cu cari la părăstasul pentru împăratessa Regina Elisabeta s'a adresat cătră Părintele ceresc.

Acastă a fost cea din urmă manifestațiune de pietate față cu răposatul metropolit Miron, care a avut și el partea sa la aducerea domnului Georgiu Dima la Sibiu.

Chemat de cătră Eforia școlilor noastre

centrale din Brașov la catedra de muzică pentru gimnasiu, școlile reale și comerciale, între condițiuni mai favorabile ca cele ce i-se asigurau la seminariul nostru archidiececan, domnul Dima a acceptat ofertul făcut, și consistoriul archidiececan l'a dispensat dela seminariul archidiececan.

Va trebui să-l dispensăm și noi Românii din Sibiu, va trebui să-l dispenseze numărôsa cetă de apostoli, cari eșii din seminar, unde au crescut în școala lui Dima, credeau că dela postul din seminar, de care este legată o misiune culturală românească, o misiune apostolică, numai môrtea îl pde dispensa.

Il dispensăm cu durere, dar decât durerea noastră numai dragostea noastră este mai mare, și ferbințele dorințe, ca Dumnezeu să-l țină întreg, cinstit, sănêtos, în zile încă îndelungate, spre a-și continua activitatea binefacătoare la școlile noastre centrale din Brașov.

Răsplata muncii fiecare om o caută în conștiința sa.

E fericit omul, care se învrednicește de recunoscința semenilor sei încă în lumea acastă.

Georgiu Dima se numără între acești pușini fericiți.

Mateiu Voileanu.

Banchet de adio profesorului G. Dima.

În scopul de a procura amicilor din societatea română a dnlui profesor George Dima o convenire de adio înainte de plecarea sa la Braşov, subsemnaţii arangiază un banchet Sâmbătă, în 23 c. n. la orele 8 în unul din restaurantele din loc.

Cei-ce doresc a participa la acest banchet binevoiesc a se anunţa la dl secretar Dr. I. David (Mercuri şi Joi după amăzi între orele 3 şi 6 în localul societăţii române de lectură din loc.)

Sibiu, 19 Septembrie 1899.

Dr. Danil P. Barcian, Nicolae Benţa, Dr. Ilie Beu, Dr. Vasile Bologa, Parteniu Cosma, Dr. Ioan David, Dr. Cornel Diaconovich, Dr. Amos Frâncu, Dr. Liviu Leményi, Constantin Popp, Dr. Octavian Russu, Mateiu Voileanu.

Veşti economice.

== *Expoziţie de vite în Sibiu.* Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” în şedinţa sa ultimă a luat între altele următoarele hotărâri: *Expoziţia de vite de prăsilă anuală*, împreună cu distribuie de premii în bani, care este a 10-a, ce reuniunea o aranjează, se va ţine în Sibiu în una din zilele din urmă ale lunii Octomvrie n. c. Vor fi admise vitele (bovine şi oi) locuitorilor din comunele Sibiu, Turnişor, Cristian, Răşinari, Poplaca, Bungard, Şura-mare, Slimnic, Mohu, Guşteriţa, Gurariului, Orlat, Sadu, Şura-mică şi Veştem.

== *Expoziţie de pome în Sibiu.* Tot în Sibiu se va aranja cam pe la mijlocul lunii Octomvrie n. c. o *expoziţie de pome*, struguri şi derivatele lor. Această expoziţie este a 3-a, ce reuniunea o aranjează (prima a fost în Selişte, a 2-a în Sebeşul-săses). Ca esponenţi pot lua parte, afară de membrii reuniunii, locuitorii din întreg comitatul Sibiu. Pot fi espuse: mere, pere, gutui, prune, perşeci, nuci, alune, castane, migdale, corno, struguri; derivate din pome şi struguri (must, vin, rachiu, oţet, oleu, pome uscate, lietar, compot, dulcătă ş. c. l.), apoi unelte, întocmiri, modele etc. din raionul pomăritului. Între esponenţi se vor distribui premii în bani şi diplome de recunoştinţă. Se va adresa un apel către preoţi, învăţători şi fruntaşi noştri pentru a îndemna populaţiunea la participare.

== *O bute şi o ladă americană.* Înaltul minister reg. ung. de agricultură vesteşte reuniunea rom. de agricultură, că zilele acestea îi va trimite o bute şi o ladă originală americană pentru pachetarea pomelor, confecţionată de firma Munk H. şi fiul din Slatina-Maramureşană, cari după sosire, vor fi espuse spre privirea celor interesaţi.

== *Prelegeri populare economice.* La cercarea ministrului de agricultură, care pune la cale ţinerea de prelegeri populare economice sistematice prin diferitele comune centrale, comitetul reuniunii a acceptat a se ţine asemenea prelegeri în comuna Selişte, unde vor prelege dnl. Demetriu Comşa, preş. Reuniunii, din pomărit; membrul pe viaţă dl I. de Preda, adv. despre cultura sparangielului şi ciupercilor, cum şi despre obiecte din sfera de drept (testamente, contracte); membrul comit. Romul Simu, din stupărit. Prelegerile se vor ţine în 9 Dumineci din decursul iernei. Materialul de preles se va tipări în broşuri, cari se vor distribui între participanţi. Pe această cale cu timpul vom alcătui o bibliotecă economică populară.

== *Soiul şi preţul strugurilor.* A sosit dela minister o consemnare despre strugurii ce se pun în vânzare de proprietarii diferitelor ţinuturi din ţară. Consemnarea stă la dispoziţiunea celor-ce ar dori să tragă informaţiuni despre soiul şi preţul strugurilor.

== *Cuptorul de uscat pome, sistem „Cazenille”*, ce este zidit în comuna Selişte, se va pune în lucrare fără amănare sub conducerea membrului din comitet dl Ioan Chirca, vice-notar. Pe lângă prune, mere, pere se vor face încercări cu uscarea legumelor (teler, pătângei, morcovi etc.) lucru puţin cunoscut între noi şi atât de căutat în comerciu.

== *Adunarea gen. anuală* a Reuniunii agricole, se va ţine eştan în Răşinari.

NOUTĂȚI

Din cauza sf. sărbători „Născerea Născătoarei de D-zeu”, ce cade Miercuri, numărul nostru proxim va apare Sâmbăta viitoare.

Metropolitul Metianu în vizitaţiune canonică. Primirea, ce i-s'a făcut I. P. S. Sale Metropolitului *Meţianu* Sâmbătă, la sosirea în ţinutul său natal, a fost, spune „Gazeta”, cât se poate de frumoasă. La intrarea pe teritoriul protopresbiteratului Zărneşti, la „Măgurele”, arhiepiscopul a fost întâmpinat de un mare banderiu de călăreţi, în frunte cu preoţimea şi numeroşi fruntaşi din toate părţile.

De aci trăsura purtată de patru cai, a Metropolitului, urmată de un lung şir de alte trăsuri şi precedată de banderiu de călăreţilor, a trecut în Cristian, unde Metropolitul a făcut rugăciuni în biserică şi a ţinut vorbire poporului. După aceea şi-a continuat drumul spre Zărneşti în aceeaşi ordine până la locul aşă numit „Podul Turcului”, unde înaltul ôspe fu salutat şi primit de un nou banderiu din Tohanul-vechiu în frunte cu fruntaşii parohiei şi ai comunei.

Comunele prin cari a trecut arhiepiscopul, au fost pretutindenea împodobite jur împrejurul stradelor cu flori şi cu cununi, cu porţi de triumf etc.

Mari au fost festivităţile cu deosebire în Zărneşti. Intrăgă comună împodobită. Sâmbătă s'era iluminată în onoarea arhiepiscopului. Duminecă serviciu divin festiv, la care a pontificat I. P. S. Sa. Se adunase lume multă, încât era imposibil de-a mai încăpea în biserică. Metropolitul a ţinut poporului o mişcătoare vorbire, care a stors lacrimi din ochi multora.

Duminecă s'era s'a dat în onoarea I. P. S. Sale un frumos concert.

Asociaţiunea la Deva. Din contribuiri, dela Concert, bal, banchet şi suprasolviri au încurs la adunarea gen. a Asociaţiunii la Deva, cu totul 1814 fl. 50 cr. din cari detrăgându-se spesele de 1514 fl. 50 cr. s'au trimis comitetului central ca venit curat 300 fl.

Ca suprasolviri au încurs, dela: familia Mocsonyi 30 fl. Dr. Ilarion Puşcariu 3 fl. George Pogány 3 fl. Boga Károly 1 fl. Dr. Gavrilă Suciu 1 fl. Demetriu Suciu 1 fl. Dr. Nicolae Muţiu 1 fl. Dr. Aurel Ciatu 1 fl. Dr. Iustin Colbasi 3 fl. M. Stoichiţa 4 fl. Demetriu Preda 1 fl. Constantin Baicu 50 cr. Simion Dragomir 1 fl. Adam Benjamin 1 fl. — la olaltă 51 fl. 51 cr.

Congresul orientaliştilor Numele Romei exercită o influenţă care departe de a se mişca se întinde până în cele mai depărtate ţări. Convocarea celui de al 12-lea congres al orientaliştilor, care trebuie să se deschidă la 4 Octomvrie st. n. în oraşul ertan, a primit un număr de aderări cu mult superior celui din conferinţele precedente! Anul acesta vor participa la congres peste 500 de savanţi străini venind din toate punctele globului. La congresul din Florenţa, 1878, au participat numai o sută de savanţi. Universităţile şi guvernele chiar vor trimite delegaţi; principii din case domnitore s'au înscris ca aderanţi; între alţii doi archiduci de Austria: archiducele Joseph şi archiducele Ludovic Salvator. Principele Roland Bonaparte va lua parte ca reprezentant al Societăţii geografice din Paris. Universitatea din Oxford a delegat pe profesorul Max Müller; societatea asiatică din Londra va fi reprezentată prin preşedintele său. Guvernul Indiilor, Japonia, China, Persia şi Siria vor trimite delegaţi.

Congresul e pus sub înaltul patronaj al regelui Humbert. La congresul din Paris în 1897, când Roma a fost aleasă ca sediu al viitoarei întruniri, un pericol putea să se ridice: acela de a vedea pe clericali propunând patronajul papei. Contele de Gubernatis fiind numit preşedinte organizator al viitorului congres, s'a grăbit să pue la vot ordine de zi desemnând pe regele Italiei ca protector al congresului. Vaticanul, şi mai cu seamă partidul jesuit, a încercat să creieze obstacole, dar contele de Gubernatis e curajos şi îndemânatic: el a făcut să triumfe cauza unui mare congres internaţional al orientaliştilor, întrunit în Roma, sub patronajul regelui Italiei.

Opera modestă, începută acum vre-o 30 de ani de Leon Rosny şi Oppert, va primi în Roma o nouă consacrare.

Principii României şi Ţarul Rusilor. Unele diare străine anunţă că AA. LL. RR. Principele Ferdinand şi Principesa României, se vor întâlni la Darmstadt pe la finele săptămânii viitoare cu MM. LL. Ţarul şi Ţarina Rusiei.

Fotografia „Telegrafului Român” Sub firma acesta „Tribuna Poporului” din Arad ne insinuă, că noi ne-am schimbat ţinuta politică, căci am reprodus la locul prim articolul domnului Mocsonyi privit oriu la partidul aşă dis naţional.

Am reprodus articolul domnului Mocsonyi fără a ne schimba ţinuta politică, ceea ce nu va să dică, că şi noi facem salturile mortale ale celor dela „Tribuna Poporului”. Altcum noi vom reveni; deocamdată însă publicăm apreţările pressei ungureşti în această afacere.

Căsătorie. D-şora Victoria Nemeş din Cojocna şi dl Traian Gall din Rogojel, îşi serbeză cununia Duminecă în 12/24 Sept. c.

Filosoful Nietzsche—un mort viu. Cei cari citesc operele celui mai mare filosof modern, poate nici nu vor fi ştiind cu toţi că Nietzsche mai trăieşte încă — dacă tocmai se mai poate afirma aşă ceva despre el, după ce a ajuns într-o ast-fel de stare în cât nici atât nu mai ştie cine a fost odinioară şi ce a scris!

În apropiere de Weimar, la pôlele unui deal e o căsuţă, în care filosoful îşi petrece viaţa în totală lipsă de conştiinţă. Cuvânt n'a eşit de mult pe buzele lui; zilele trec una după alta, dar în sufletul său amintirea celor trecute tot mătă rămână. Bolnavul de altminteale e foarte liniştit, celor din jurul său nu le cauzează nici o griji, se preumblă de dimineaţă până s'era printre arbori şi floricele, dar nimic nu poate impresiona sufletul său amorţit. Singurul semn de viaţă e zimbetul, ce i-se iveşte pe buze la vederea unei femei. Fie tină, fie bătrână, privirea sa e aceeaşi, şi pentru fie-care are câte o floare, pe care i-o dă.

Sora sa, văduva Förster, care tocmai acum arangiază spre publicare ultimile scrieri ale filosofului, a cercat să-i atragă atenţiunea şi să-i revăce în memorie cel puţin o scântie din cele trecute, punându-i înainte manuscrisele. Filosoful a privit indiferent hărtiile şi n'a dat nici un semn că ar recunoşte cuvintele şi ideile ce le-a depus odată pe hărtie. În odaia lui Nietzsche atărnă un portret al lui, pictat de pictorul Stöving, dar şi aici aceeaşi expresiune melancolică, distrasă, a feţei, care dovedeşte că marele spirit de odinioară îşi trăieşte traiul într-o monotonă inconştienţiositate. Trupeşte e pe deplin sănătos, sufletul însă i-s'a stins — pe vecie.

Cum s'alungă om pe om până şi în fundul lumii. O societate germană de pescuit, străbătuse până la îndepărtata insulă puţin populată, numită a „Urşilor”, pentru a pescui în acele părţi. Dar nici acolo, la spatele lui Dumneşeu, cum e e vorba, n'a avut pace. Aflându-se de asta, un vas de război rusec a fost trimis să alunge pe pescuitori de acolo, căci acea insulă ar fi proprietate rusă. Comandantul încruşătorului „Swetiana”, Căpitanul Abasa, a debarcat de curând pe ţermul nordic al Insulei Urşilor, unde se află expediţia germană de pescuit şi o expediţie privată a supusului german Lerner. Nu departe de la gârul germanilor, căpitanul Abasa a dat de urme de colonii ruse. El înaltă îndată pe insulă drapelul comercial rus şi o tablă cu inscripţia „a partine Rusiei”, în limbile rusă, franceză şi engleză. La invitarea să părăsescă insula, germanii se supuseră de bună voie, ast-fel că afacerea s'a terminat fără să dea naştere la vre-un conflict.

Ciuma în Portugalia. Trei bolnavi din spitalul Oporto, grav atinşi de ciumă şi trataţi cu serum din institutul Pasteur, sunt în deplină convalescenţă. Medicii francezi au constatat în organele a doi copii morţi săptămâna trecută, fără să fi primit vre-o îngrijire, bacili de ciumă foarte virulenţi. Medicul american Irwing şi medicul englez Schadwell, au sosit şi ei în Portugalia spre a fi întru ajutor.

Pază laxă. „Curierul Român” din Boţoşani, scrie: Suntem bine informaţi că pe când armata noastră face în modul cel mai riguros pază frontierei în contra învaderii ciumei pe tot lungul Prutului, de la Mamorniţa până la Dunăre, Sulina şi Constanţa, pe

atuncia trecătoare principală din Rusia în Bucovina, Nouă-Sulişte, este cu deosebire liberă, fără nici o pază şi control din partea Austriei, aşă că ori-cine poate trece p'aci nesupărat de nimeni în Bucovina şi de-acî prin Iţcani-Burdujeni şi Mihaileni în România. Ni se asigură că comandantul acestei regiuni de pază, colonelul Paciurea, a şi semnalat telegrafic ministerului acest fapt grav. Căci aşă fiind, la ce mai păzim noi Prutul?..

Universitatea din California. Un concurs internaţional a fost deschis sub auspiciile d-nei Phoebe Hearst, din California, pentru planurile de construirea unei universităţi în California. Resultatul acestui concurs s'a dat zilele trecute la San-Francisco. Premiul 1 în valoarea de 10.000 de doliari, a fost acordat unui francez, d. E. Bénard din Paris, căruia i s'a acordat acum câţi-va ani premiul Romei.

D-nii Howells, Stokes şi Hornbostel, din New-York, au luat premiul al 2-lea de 4.000 de doliari; d-nii Despradelles şi Codman, din Boston, premiul al 3-lea, de 3.000 de doliari; d-nii Howard şi Cauldwell, din New-York, premiul al 4-lea, de 2.000 de doliari; d-nii Lord, Hewleeb şi Hull, din New-York, premiul al 5-lea, de 1.000 de doliari.

Resultatul acestui concurs judecat de un juriu internaţional a fost o victorie pentru şcoala de arhitectură franceză, căci toţi laureaţii şi-au făcut studiile la şcoala de bele-arte din Paris.

O descoperire contra pulberii fără fum. Se scie zorul cu care toate statele s'au apucat să fabrice pulbere fără fum, cu care trupele pot să tragă un foc după altul fără a se putea descoperi locul din care se trage.

Acum diarele transoceanice anunţă că un ofiţer din armata Statelor-Unite, colonelul Smart, a făcut o descoperire care neutralisează avantajul pulberii fără fum. El a constatat, că prevădând lunetele, ochenele sau lornietele de război cu sticle violete, se obţine posibilitatea de a zări, chiar la distanţe mari, efectul produs în atmosferă de descărcăturile focurilor trase cu pulbere fără fum. Acum se va face cu această descoperire o experienţă în insulele Filipine, unde insurgenţii se servesc de arma Mauser încărcată cu cartuşe cu pulbere fără fum. Toţi ofiţerii d'acolo au fost preveţuţi deja cu lorniete cu sticlă violetă, cu cari se potă descoperi imediat liniile inimice şi să-şi reguleze şirul ômenilor.

Dacă această încercare reuşeşte, nu va fi de mirat să vedem pe viitor soldaţi pornind la război cu — ochelari violeti!

Nenorociri în munţi. De cât-va timp în Elveţia accidentele de munţi sunt foarte dese. Zilele trecute în cantonul Valais o femeie care culegea fragi a fost strivită de un bloc de stâncă ce s'a rupt şi a căzut pe ea! O caravană compusă din două călăuze a scăpat cu frica; cea-laltă călăuză şi doi călători a căzut într-o crepătură a gheţarului din Arolla. O călăuză a fost scosă mătă, gătită de fringhia care-i fusese aruncată; cât despre călători, unul şi-a rupt braţul, iar cel-lalt s'a lovit grav la cap.

Morte. Petru Popovici paroch gr. or. rom. în Săcămaş, distins cu briu roşu pentru meritele făcute pe teren bisericesc, membru pe viaţă al „Astrei” etc., după un morb scurt, a reposat în 5/17 Septembrie în al 76-lea an al etăţii şi 50-lea a preoţiei.

Sistemul monetar în Indiile englese. După o depeşă primită de diarul engles „Daily Mail”, etalonul de aur a fost adoptat de guvernul indian. Valoarea unei „rupie” (moneta locală curentă) a fost fixată la 1 shiling 4 pence sau 1 leu 64.

La „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” s'au înscris de membri ajutători: Nicolae Vătăşan, profesor, Nicolae Penicu, jude reg. în pens. şi Ioan Caicu, măiestru pantofar, iar de membri ordinari: George Dorca, zugrav de case, Romulus Joandrea, măiestru măcelar, George Columban, sod. cismar, George Cărbulea, şi Teodor Aftenie, măiestri cismari, Ioan Duşe şi Luca Duşe măiestri cococari, Zevedeu Burnete şi Simeon Moga, sodali cismari.

Precum aflăm cu regret, expoziţia industrială, ce era să se ţină în toamna a. c., din cauza scurtimei timpului s'a amănat pe primăvară.

Nr. 401/1899. protopresb. [192] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate, se escrie prin această concurs cu termenul inclusiv 15 Septembrie a. c. v.

1. Mucundorf, cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne.
2. Feleag, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.
3. Seleușul-mare, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din posturile învățătoresci sus-menționate, pe lângă îndatorirea a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătă în biserică din comuna respectivă, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale, — au a-și așterne cererile concursuale instruite în sensul legilor în vigoare, în termenul fixat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sigheșoara, 12 August 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Sigheșoara, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Dimitrie Moldovan
protopresb.

Nr. 510/1899. [194] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare:

1. Mađa, cu salariu anual de 300 fl., și lemnele necesare pentru încălzit.
2. Suligete, cu salariu anual de 300 fl., cuartir gratuit și lemnele necesare pentru încălzit.
3. Vărmaga, cu salariu anual de 300 fl., cuartir gratuit, și lemnele necesare pentru încălzit.

Concurenții la vre-unul din aceste posturi, se-și subșternă cererile lor instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopr. în termenul deschis.

Oficiul protopr. gr.-or. al tractului Geógiu, în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Hondol, 1 Septembrie 1899.

Vasiliu Pipos
protopresb.

În **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, se află următoarele scrieri ale poetului nostru **G. Coșbuc**:

Fire de tort, broș	fl. 1.—
Balade și idile „	fl. 1.50
Sacotala, broș.	„ 2.50
Aeneis edit. II. broș	„ 1.25
Răsboiul nostru pentru neam-	
nare, broș.	„ —.50

În **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, au apărut și se află de vânzare:

Geografia

pentru școle civile și superioare de fete
(originalul aprobat sub Nr. 1240/1898)

și

Istoria universală

pentru școle civile și superioare de fete
(originalul aprobat sub Nr. 64561/1896)

după

Alexandru Márki.

În românește de

I. Popovici.

Prețul Geografiei leg. fl. 1.30
„ Istoriei universale leg. „ 1.—

Din **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, se pot procura:

Pribeag

de

Ioan Iosif Sceopol.

Prețul broș. 75 cr.

De pe la noi,

nuvelete de

D. V. Păcățianu

1889—1891.

Prețul broșat florini 1.—

Din tainele vieții,

novele și schițe

de

Margareta Moldovan.

Broș. à 1 fl.

Din vremuri apuse,

de

Judita Secula născută Truța.

Broș. à 50 cr.

Cătră domnii învățători și directori de școle!

La începutul anului școlar ne permitem a Vă atrage atențiunea asupra depositului nostru de cărți școlare și literare, recuizite de scris și desemn, charte geografice, globuri terestre, tabele de cetit, modele de desemn etc., și a Vă ruga să ne adresați prețurile D-văstre comande cu totă încrederea nouă, promițându-Vă un serviciu solid, prompt și prețuri cât se poate de convenabile.

Cu totă stima:

**Tipografia și librăria archidieceșană,
Sibiu.**

„Dotățiunea Clerului“.

(Avis preoției noastre.)

Este știut, că **articolul de lege XIV. din 1898 despre întregirea venitelor parohiale**, intră în valoare cu 1 Ianuarie n. 1899. Corporațiunea noastră supremă biserică, măriștul congres național-bisericesc, s'a pronunțat deja pentru acceptarea sumelor de întregire, dacă înaltul guvern al țării le va pune la dispoziția consistoriilor eparchiale spre împărțire fără condițiuni umiltore pentru biserică și clerul ei. Astfel — fiind timpul înaintat — Consistoriile eparchiale, întrucât nu au făcut deja, vor trebui să facă pași de lipsă pentru adunarea datelor privitoare la venitele sigure ale singuraticelor parohii, ca astfel să se pōtă judeca pe base de date temeinice. Ca să se pōtă purcede în chip corespunzător la umplerea datelor de lipsă și să se pōtă induce toate fără eventuala păgubire a celor îndreptățiți, este fără îndoială necesar, ca se cunoscă toți parohii,

legea însași,

în toate amănuntele ei. În scopul acesta a tradus dl Dr. **Elie Cristea** acest articol de lege, pe care îl recomandăm în atențiunea tuturor, pe cari îi privește. Dar chiar și după regularea generală a chestiunii de întregire legea această va fi pentru toți oficialii bisericești de o permanentă necesitate, căci dintr-o dată se va ivi trebuința de a o consulta. Traducerea a apărut în tipografia archidieceșană și se pōte procura cu prețul de 20 cr. + 3 cr. pentru porto, atât dela traducător, cât și dela librăria archidieceșană.

Multe dispozițiuni din lege se esplică și lămură prin

Instrucțiunea

care de asemenea se află la librăria archidieceșană.

Iară pe lângă acestea aruncă o deosebită lumină asupra acestei chestiuni voluminoasă broșură intitulată

„Dotățiunea Clerului“de **Ilie Dinurseni.**

apărută asemenea în tipografia archidieceșană. Costă 1 coronă.

Din această instructivă broșură se va putea clerul nostru lumina asupra punctelor mai grave din amintita lege și astfel în activitatea sa parohială va putea fi orientat și va putea ști, cum are să purcedă, ca să rămăie și pentru viitor acel factor independent în organismul bisericești și neamului nostru, dela care toți mai mult așteptă dezvoltarea și promovarea intereselor noastre de progres continuu.

Deschidere de prăvălie.

Am onore a face cunoscut onoratului public, că 'mi-am instalat în piața de aici:

strada Cisnădiei nr. 43

prăvălie de primul rang, bine asortată cu marfă de

covore de Brünn, depou de fabrică

în mare și în detail,

și fiind în poziția de a pune la dispoziția publicului tot felul de marfă din bransa această cu prețurile fabricice, rog pe onoratul public să-mi onoreze

acest nou etablisement

cu prețurile lui comande.

Cu distinsă stimă:

Beni Menyász,
depou de covore de Brünn,
strada Cisnădiei nr. 43.

[167] 9—10

Au apărut și se află de vânzare:

Semințe

din

Agrul lui Christos.**Cuvântări bisericesti**

pe toate Duminecile, prasnicele și sâmbătarile de peste an etc.

de

Zacharia Boiu,

asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare arhierescă,

în trei tomuri.

Tom I.: **cuvântări pe toate Duminecile de peste an.**

Prețul broș. fl. 1.50 sau Lei 4. și porto recom. 25 cr.

toate tomurile broș. fl. 4.— sau Lei 10.

**Tipografia și librăria Archidieceșană
Sibiu.**